

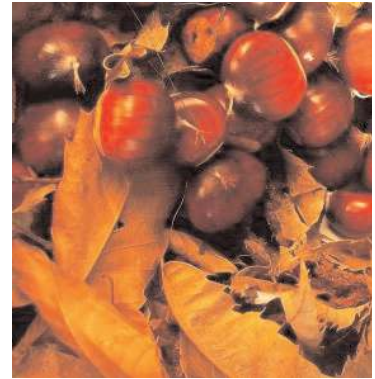
AIXECA'T

Butlletí informatiu de la Delegació de Pastoral Social i Caritativa de l'Arquidiòcesi de Barcelona
de maig a setembre de 2019 Número 213

Editorial

M'ha arribat a les mans el resum de l'informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya, elaborat per la Fundació Foessa (Fomento de Estudios Sociales y de Sociología Aplicada), tot explicant els resultats de l'enquesta sobre integració i necessitats socials 2018. Ja no es tracta de determinar l'exclusió social en funció de la pobresa monetària i la privació material, sinó d'aprofundir en l'eix entre integració i exclusió social, i els factors que més hi influeixen.

Què és l'exclusió social? L'informe que comentem la defineix com un «procés de pèrdua d'integració o participació de l'individu en la societat». L'exclusió social és «la manca de participació d'una persona en la vida social, econòmica i cultural de la seva societat, a causa d'una manca de drets, recursos i capacitats bàsiques: accés a la legalitat, al mercat de treball, a l'educació, a les tecnologies de la informació, als sistemes de salut, a la protecció social, etc. Aquests són els factors que fan possible una participació social plena». L'exclusió se centra sobretot en tres àmbits: «l'econòmic (mitjançant la manca de participació en la producció econòmica -ocupació- o en la distribució del producte social -consum-), el de ciutadania (manca de participació política i d'accés als drets socials -educació, habitatge i salut-) i el dels llaços socials (que es manifesta en determinades formes de conflicte i d'allament social).»

L'estudi mesura el grau d'integració o exclusió en una escala que va des de la situació d'integració, passant per la integració precària, l'exclusió social moderada i acabant amb l'exclusió severa, segons un índex construït amb 35 indicadors socials.

Quines són les conclusions de l'informe? Telegràficament i en general podem dir que l'exclusió social avança i posa de manifest la desigualtat intergeneracional: l'exclusió s'enquista dins l'estructura social; la desigualtat avança entre els joves més exposats i els majors més protegits; la crisi no va afectar "tothom per igual", sinó que va impactar de manera més intensa en les llars més febles. La causa de la dificultat de sortir de l'exclusió sense suport rau en l'acumulació i la presència de problemes en diferents dimensions (la precarietat, els costos elevats de l'habitatge, els problemes de salut o de discapacitat i la baixa qualificació, ...). Els més afectats són la població jove, les llars encapçalades per dones i les persones migrades. També la manca de suport familiar (llars d'una persona sola i les monoparentals) es mostra com a factor que dificulta poder sortir de l'àmbit d'exclusió.

Pel que fa a Catalunya, l'informe Foessa aporta noves dades: Ens trobem en «una societat polaritzada: creix el percentatge de persones en integració plena i a la vegada creix el de persones en exclusió social severa. 1 de cada 5 persones es troba en situació d'exclusió social.» Alhora, es constata que l'exclusió social severa augmenta des del 2013, augmenta el risc de cronificació de les situacions d'exclusió severa, i fins i tot de polarització de l'estructura social i es produeix un gran procés d'acumulació de dificultats en les persones que es troben en la part més crítica de l'exclusió social més severa.

Quins són els problemes que més preocupen, pel que fa a l'exclusió social? L'informe n'enumera quatre: la precarietat laboral, les dificultats amb l'habitatge, la salut i les situacions d'allament social més greus. S'evidencia que la qualitat de l'ocupació és insuficient per cobrir les necessitats de les famílies. Pel que fa a l'habitatge hom parla de l'«exclusió residencial», és a dir, la manca d'un habitatge digne i adequat, la manca d'una llar, que enclou els sense sostre, els que viuen en institucions socials, en habitatges insegurs (de relloguer, en procés de desnonament o en situació de violència familiar), o els que estan en habitatges inadequats (amb condicions d'insalubritat, amuntades en molt poc espai o en assentaments informals). Cal afirmar que l'habitatge és la dimensió que genera més situacions d'exclusió social, amb 3 de cada 10 persones afectades, a més de constatar l'estreta relació entre exclusió social i exclusió residencial. Quant a la salut, l'informe assevera que «la relació entre salut i exclusió social és bidireccional»: la manca d'accés al món de la salut duu sovint a l'exclusió social i situacions d'exclusió social aboquen a mancances en la salut. I pel que fa a les situacions d'allament, l'informe afirma que «arran de la crisi s'han esgotat les xarxes de protecció social i familiar», i com a conseqüència les persones resten molt més vulnerables.

L'estudi de Foessa clou amb els perfils més afectats per l'exclusió social. La taxa d'exclusió és més alta si ets dona, tens entre 45 i 54 anys, ets immigrant, estàs a l'atur, ets família nombrosa i/o família monoparental.

Totes aquestes dades ens han de fer pensar, trobar camins de solució i renovar la responsabilitat personal i pública pel que fa a tants germans nostres que viuen en situacions sovint dramàtiques. El papa Francesc, l'any 2015, va oferir-nos un missatge de la quaresma en el qual feia una crida a erradicar la indiferència del nostre cor davant aquest món que tant pateix, i proposava tres camins per obrir el nostre cor als més necessitats: fer nostres els sentiments del cor de Crist, que rentà els peus als deixebles tot mostrant-los el camí de la caritat; fent de les nostres comunitats illes de misericòrdia enmig d'un mar d'indiferència i, en tercer lloc, adonar-nos que el mal que ens envolta i el sofriment de la gent constitueixen una crida, per part de Déu, a la nostra conversió, tot adreçant-nos la seva paraula que ens pregunta què farem per ajudar-lo a fer present el seu amor en aquest món i entre els seus fills. Que siguem ben generosos amb la nostra resposta!

Mn. Joan Costa, Delegat de la Pastoral Social i de Caritat.

1

Nota de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants Per l'acollida i inclusió d'infants i joves emigrats sols 15 de març de 2019

La Plataforma vol reconèixer l'enorme esforç que la societat catalana duu a terme per atendre la creixent arribada d'infants i joves sense acompanyament familiar al nostre país, que pateixen una greu situació de vulnerabilitat.

Demana que es lluiti contra l'estigmatització social i les percepcions errònies d'aquestes persones en termes "d'invasió" o delinqüència, completament allunyades de la realitat. Considera intolerables els recents actes agressius que s'han donat contra joves i educadors de dos centres de menors tutelats.

Reclama que es consolidi una estructura de recursos i equipaments que doni una resposta integral i específica, que garanteixi l'acompanyament més enllà de la majoria d'edat i que coordini el procés d'integració social amb la regularització administrativa. Per assolir aquests reptes, la Plataforma demana un pacte global d'àmbit estatal i una visió europea compartida.

Finalment demana la implicació de tota la societat davant del repte de protegir i integrar aquests infants i joves i valora molt positivament idees innovadores com l'acollida familiar.

***

1- La Plataforma d'Entitats Cristianes amb la Immigració volem expressar la nostra preocupació per la situació en la que es troben els infants i joves emigrats sols. Al llarg dels darrers mesos hem tingut ocasió de debatre sobre aquest situació, a partir de l'experiència d'entitats de la Plataforma que donen suport a aquestes persones i amb representants de la Direcció General d'Atenció a la Infància. Com a fruit del nostre treball, volem compartir les conclusions a les que hem arribat[1].

2- Com a entitats cristianes ens sentim profundament interpel·lats per la situació d'aquests infants i joves. Tal com va assenyalar el Papa Francesc cal tenir una especial cura dels infants i joves emigrats per tres raons: perquè són menors, estrangers i indefensos; perquè han estat obligats a viure lluny de la seva terra natal i perquè han estat separats de l'afecte de la seva família[2]

3- En primer lloc, volem reconèixer l'esforç que tantes persones i institucions del nostre país han fet darrerament per afrontar aquesta situació. La implicació d'entitats religioses i organitzacions socials, de persones particulars i de les administracions públiques ha estat ingent. Valorem també positivament "l'Estratègia catalana per l'acollida i la inclusió dels infants i joves emigrats sols" presentada al gener del 2019 pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya com un bon full de ruta que permeti sumar els esforços de tots els actors per afrontar l'actual crisi.

4- Tot i el gran increment d'infants i joves nouvinguts, cal remarcar que no estem vivint un fenomen migratori de grans volums en termes generals. Per tant, cal lluitar contra la percepció "d'invasió migratòria" que alguns partits polítics o mitjans de comunicació estant transmetent. Durant el 2018 van arribar 3764 menors a Catalunya, xifra molt petita en relació als aproximadament un milió de persones de nacionalitat estrangera que resideixen al nostre país. Tot i això, reconeixem que el perfil de jove que arriba viu situacions de molta vulnerabilitat i problemàtiques complexes que requereixen una gran implicació de les administracions públiques i de la ciutadania.

5- Aquests dies han tingut lloc actes greus i intolerables d'agressivitat, de caire xenòfob, contra joves i educadors de dos centres de menors tutelats. Aquests episodis posen de manifest la importància de la sensibilització a la ciutadania sobre la situació personal i la trajectòria vital d'aquests joves. Cal trencar la tendència a vincular aquests joves amb la delinqüència i evitar la seva estigmatització social. Són una ínfima minoria els qui cometes delictes, tal i com mostren les estadístiques de l'estudi presentat per la DGAIA durant el 2018 (tan sols un 9% tenen algun requeriment policial o judicial). A més, cal tenir present que els comportaments delictius venen generats normalment per la manca d'oportunitats que viuen.

6- Considerem molt important consolidar una estructura de recursos i equipaments que donin resposta de forma integral i real a les necessitats d'aquests joves a llarg termini. Cal allunyar-se doncs, de solucions d'emergència. Tenint en compte el context històric, social, nacional e internacional, considerem que l'arribada de joves immigrants que vivim a dia d'avui no és una situació nova ni puntual. Al contrari, pensem que aquest flux migratori de joves podrà patir una certa fluctuació però el més previsible és que mantindrà a mig i llarg termini.

7- D'altra banda, pensem que cal adaptar les estructures a les necessitats específiques d'integració d'aquests infants i joves. Des de la nostre punt de vista, són preferibles els recursos petits i poc massificats que permetin promoure l'autonomia, la llibertat i la integració. A més, els equipaments han d'estar distribuïts per tot el territori català però sempre a prop de centres urbans que permetin treballar el procés d'integració.

8- Un element molt preocupant és la ruptura que es dona a dia d'avui en l'acompanyament dels joves al complir 18 anys. Tot i la diferència legal que suposa la majoria d'edat, cal garantir l'acompanyament una vegada assolida la majoria d'edat i fins que el jove superi la seva situació de vulnerabilitat. El jove, encara que hi hagi certs canvis amb l'assoliment de la seva majoria d'edat, hauria de continuar percebent el mateix compromís per part de les administracions públiques i de les entitats vers la seva situació de vulnerabilitat. Per això, cal enfortir la coordinació entre els serveis i programes públics de suport als menors i als majors d'edat, així com incrementar els recursos de que disposen, per tal de garantir aquest acompanyament.

9-El procés d'integració social i el procés de regularització són part del mateix camí. Els tràmits i requeriments per la regularització a dia d'avui (determinats per la normativa estatal), dificulten el procés d'integració social i, fins i tot, poden arribar a impossibilitar-ho. Cal trobar vies per tal de garantir que, si acompanyem la persona jove, ho fem de forma integral, tant jurídica com socialment.

10- Ens preocupa també l'increment de noies joves que estan arribant i la dificultat per a poder detectar la seva arribada i facilitar l'acompanyament pertinent que garanteixi la seva integració i els seus drets com a ciutadanes.

11- És molt important que posem en valor les capacitats dels infants i joves nouvinguts. Aquestes persones són una gran aportació per al nostre país, sempre que siguem capaços d'oferir-los els itineraris i les oportunitats necessàries. Es tracta en termes generals de joves que vénen amb l'expectativa de poder treballar i aportar valor. A dia d'avui constatem una manca de formació de qualitat i d'accés a les necessitats bàsiques i una llar digne, que dificulten el desenvolupament i entrebanquen la potencialitat dels joves.

12- Així mateix, ens preocupa la saturació general dels recursos socials, que provoca, entre d'altres conseqüències, la vulneració del dret a una llar quan per accedir al dispositiu més bàsic d'allotjament de la ciutat cal un temps d'espera de diversos mesos.

13- Ens preocupen també les diferències en les polítiques socials que desenvolupen en aquest àmbit les comunitats autònomes d'Espanya que ostenten competències en la matèria. Aquests diferències provoquen el desplaçament dels infants i joves vers les comunitats amb polítiques més integradores. Encara que reconeixem les dificultats, pensem que l'Estat hauria de garantir uns mínims comuns per a totes comunitats. En aquest sentit, seria útil assolir un pacte estatal que eviti fluxos innecessaris i de treballar per una visió comuna a nivell europeu.

14- Així mateix, a banda dels esforços de protecció i integració que cal fer, pensem que a la vegada també és necessari implementar polítiques d'intervenció en origen, en col·laboració amb els països de procedència, per tal de prevenir una migració en aquestes condicions de vulnerabilitat, afavorint les condicions de vida, escolarització i oportunitats professionals d'aquests joves en el seu entorn.

15- Som conscients de que per afrontar els reptes actuals i els de futur cal la implicació de tots els agents de la societat. Cal trobar idees innovadores que permetin la participació de la ciutadania com, per exemple, la promoció de l'acollida de joves en famílies, que sempre afavoreixen més eficaçment els processos d'integració.

16- Per tot això, fem una crida a tota la ciutadania i institucions socials a prendre una major consciència d'aquesta problemàtica i incrementar l'esforç col·lectiu per tal de garantir l'acollida, la protecció i la integració d'aquests infants i joves. Les entitats de la Plataforma expressem aquí el nostre compromís de continuar treballant per contribuir a assolir a aquest repte.

Acció dels Cristians per l'abolició de la Tortura (ACAT), Acció Catòlica Obrera (ACO), Bayt-al-Thaqafa, Càritas Diocesana de Barcelona, Cintra-Benallar, Fundació Viarany- Centre Comvivim, Comunitats de vida cristiana a Catalunya, Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia (Fundació Lluís Espinal), Secretariat de Pastoral Obrera de l'Arquebisbat de Barcelona, Secretariat de Pastoral amb migrants de l'Arquebisbat de Barcelona, Ekumene (Centre Social Domingo Solà), Equip de pastoral obrera de Badalona, Fundació Escola Cristiana de Catalunya, Fundació Migra-Studium, Fundació Salut Alta, Germandat Obrera d'Acció Catòlica (GOAC-HOAC), Grup de Juristes Roda Ventura, Iniciatives Solidàries, Interculturalitat i Convivència, Joventut Obrera Cristiana (JOC), Justícia i Pau de Barcelona, Mans Unides de Barcelona, Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona, ACO Catalunya, Religioses en Barris Obrers, Unió de Religiosos de Catalunya (URC), Comunitats Adsis de Barcelona, Capellans Obrers, AIDIR, Església Protestant de Barcelona Centre, Fundació Ortodoxa

[1] La Plataforma ja vàrem publicar una Nota sobre aquest mateix tema en data 16 de gener de 2011, recollida a Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants. Comunicats i documents (2005 – 2015), pàgina 86, Delegació Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona, Barcelona, 2015.

[2] Missatge per la jornada mundial del migrant i del refugiat del 2017.

Pastoral del Trànsit. Missatge per la Setmana Santa Barcelona abril de 2019

Benvolguda gent de bé. Novament està a tocar una setmana, coneguda com Setmana Santa, que té una doble vessant: setmana on els cristians estem en comunió amb la Passió i Mort de Jesús i la seva Resurrecció, el Diumenge de Pasqua, i per a altres una llarga setmana per poder descansar i, si l'economia ho permet, gaudir d'uns dies per fer allò que més pugui agradar.

Cada vegada més ens movem en avió, tren, vaixell però, un cop a destí, segurament prendrem algun vehicle. I, en la majoria dels casos, farem servir el nostre propi compartit amb la família, amics o sols.

Des de la Pastoral del Trànsit no ens agraden les estadístiques però volem fer una reflexió molt seriosa sobre 2018 amb 1.180 morts a Espanya dels quals 256 són a Catalunya. Dades molt greus sense tenir en compte els milers de víctimes que hauran quedat amb seqüeles de per vida de tota mena i les persones que estaràn pendents de la seva atenció física i psíquica.

En el món complex de la mobilitat, la nostra aportació ha de ser bàsica, senzilla, serena i humil. Hauríem de procurar pel saber fer i estar en bé de tots deixant els nostres egoïmes i ser exemple de civisme en tot: respecte a la senyalització, no prendre alcohol ni sols ni davant d'altres si hem de conduir, oblidar el mòbil en la conducció, no badar, seguir les instruccions de la via per on circulem, etc.

Per això ens sembla bo aportar aquesta reflexió, curta, d'un dels passatges de la carta de Sant Pau als cristians de Corint (1,10) on, sobre les diversitats de pensament i de fer d'aquella gent, els exhorta dient-los: Germans, en nom de nostre Senyor Jesucrist, us demano que aneu tots d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres, sinó que estigueu ben units en un sol pensament i en un sol parer.

Us sembla bé fer-nos nostres aquestes paraules ?.

Us desitgem, des de la Pastoral del Trànsit del Arquebisbat de Barcelona, uns molt bons desplaçaments, amb temps, relaxats i desitjosos d'aconseguir una anada i tornada satisfets pels objectius desitjats.

Bona i viscuda Setmana Santa!.

Esteve Rifà

Col·laborador del Secretariat diocesà de Pastoral del Trànsit

Congrés en defensa del mar com a bé comú Copenhagen del 3 al 5 de maig de 2019

L'Apostolat del Mar ha participat en el congrés "The Common Good, our Common Good and the People of the Sea" (El bé comú, la nostra mar comú i la gent de mar). La trobada ha estat convocada pel Dicasteri per a la Promoció Integral del Desenvolupament Humà, Justícia i Pax d'Europa, The Global Catholic Climate Movement i Stella Maris a Copenhagen del 3 al 5 de maig.

Gent de mar

El Cardenal Peter K.A. Tukson, prefecte del Dicasteri per a la promoció integral del desenvolupament humà, va presidir les jornades, a les quals va assistir representants de diverses entitats. Així, hi havia membres de la UNESCO, Justícia i Pau d'Europa, FAO, Universitat Marítima Mundial, altres universitats, navilieres, el Moviment Global Catòlic per al Clima i de l'Apostolat del Mar.

Prèviament, l'Apostolat del Mar d'Europa va tenir una sessió de treball especial orientada a preparar la conferència regional europea a celebrar el pròxim mes de juny a Roma i la conferència mundial de 2020 ja debatere sobre nous programes de formació

per als voluntaris i una nova base de dades internacional sobre vaixells visitats.
La cura de casa nostra

Hi havia representants de, Vaticà, Anglaterra, Escòcia, Irlanda, França, Itàlia, Ucraïna, Polònia i Espanya. Entre els espanyols, van participar: Ramón Caamaño, director nacional de l'Apostolat del Mar d'Espanya i Ricardo Rodríguez-Martos, director de l'Apostolat del mar de Barcelona.

Pel que fa conferència general, es va centrar en el document de referència la Carta Encíclica "Laudato Sii" del papa Francesc. El document, promulgat el 2015, tracta del "cura de la casa comuna" i és una reflexió sobre la responsabilitat que tots tenim sobre la cura del nostre planeta.
El mar, font de vida

Entre els temes més destacats, es va aprofundir en el mar. D'una banda, un element de contemplació i d'admiració, ja que no el podem controlar. Tanmateix, un bé comú que cal protegir des de la conscienciació i mitjançant lleis adequades. "L'acció humana té un impacte negatiu sobre els mars, que durant molts anys no ha estat adequadament valorat", es va dir alertar.

Els mars fan la Terra habitable, suporten una gran diversitat de mitjans de vida i ecosistemes són la part més important del sistema climàtic de la Terra. Emmagatzemen i transporten grans quantitats de calor, aigua i carbó. A més a més, són els amortidors de les variacions climàtiques estacionals.
En xifres

Entre els efectes colaterals que pot tenir, es va senyalar les comunitats dels països del Tercer Món. Aquells que més pateixen les conseqüències. "Els mars són vies d'unió de la família humana" i "els oceans són fonts d'energia, aliment i comerç".

"És realment una font de vida, i per tant cal vetllar-hi", se subratllava. En xifres, 3 mil milions de persones depenen dels peixos i mariscs silvestres capturats o cultivats com la seva font principal de proteïnes. 500 milions de persones dels països en vies de desenvolupament depenen de la pesca i de l'aqüicultura. 90% de les mercaderies es transporten per mar.

Tant els pescadors, com les tripulacions dels vaixells mereixen unes condicions de vida i treball dignes, perquè la seva tasca sigui sostenible.
Educant per prosperar

Es va parlar també sobre la necessitat d'una educació per al desenvolupament sostenible. Aquí hi va haver una intervenció interessant de la Universitat Marítima Internacional. De fet, es va presentar un projecte d'agenda per al desenvolupament sostenible per als propers 10 anys.

En aquesta línia, un representant de la companyia marítima Maersk va fer una interessant exposició en la qual va manifestar que la indústria marítima és responsable d'un 2-3% de les emissions de gasos a escala mundial i que Maersk habia reduït entre 2008 i 2018 un 41% de les emissions dels seus vaixells i que fins al 2030 esperen reduir un 60% i finalment, per 2050 el 100%. "Per aconseguir aquest objectiu, els vaixells sense emissions de carboni han de ser comercialment viables en 2030 i es necessita una acceleració de les innovacions i de l'adaptació de noves tecnologies".

Cal destacar també la intervenció via internet del cardenal John Ribot de Port Moresby a Papua Nova Guinea, explicant com les illes d'aquest arxipèlag van desapareixent sota l'augment del nivell del mar i com això va afectant lentament a la població que ha de traslladar-se a l'interior.

Més de 500 persones a la 1a Fira d'Ocupació Barcelona, 9 de maig de 2019

Prop de 600 persones han assistit a la primera Fira d'Ocupació «NO m'ATURo» de Càritas Diocesana de Barcelona. Totes elles han assistit posant a prova les eines i els coneixements obtinguts del projecte d'inserció laboral Feina amb Cor. Així, acompanyen a les persones durant un període de sis mesos per tal que puguin inserir-se al mercat laboral.

“Brindar noves oportunitats laborals a persones ateses per Càritas que es troben desocupades”. Aquest és l'objectiu amb el qual iniciava l'entitat aquesta fira. Grans cues, currículums endreçats per aconseguir entrevistar-se amb les 13 empreses socialment responsables que han obert les seves portes i el seu cor als qui busquen feina. Entre les quals n'hi havia de turístiques (Hotel Crowne Plaza, Catalunya en Miniatura); dedicades a la cura de les persones grans (Cuideo); o de la neteja (Eulen); a més d'altres com Acciona, Optima, el Grup RB, Fem Fundació esclerosi múltiple, Grupo Temporeing, el Gremi de la Indústria i Comunicació Gràfica de Catalunya, Bigwig Consulting, ADAVANT i ACCENT SOCIAL. Durant la jornada, les persones participants s'han entrevistat amb les empreses, han entregat currículums i han conegut de primera mà les demandes del mercat laboral.

4.000 noves oportunitats laborals

Càritas, també ha celebrat que 4.000 persones han trobat feina gràcies a l'acompanyament de Feina amb Cor. El projecte iniciat el desembre de 2013 ha acompanyat a més de 6.000 persones en aquests sis anys, i més del 70% de les persones estaven treballant al finalitzar el programa. Un d'aquests exemples és el Carlos, el número 4.000 que s'ha mostrat il·lusionat per la fita.

#FeinaAmbCor

A Feina amb Cor, la persona disposa d'un assessor que el guia durant tot el procés laboral, participa en accions grupals en les quals adquireix i potencia les competències, realitza simulacres d'entrevistes i assisteix a diferents sessions on cerca feina de manera activa, constant i autònoma.

La 1a Fira d'Ocupació ha volgut posar a l'abast de les persones ateses l'oportunitat de donar-se a conèixer a les empreses i, alhora, que les empreses tinguessin l'oportunitat de conèixer-les i contractar-les. Amb accions com aquesta, es potencia l'autonomia i l'autoconfiança, elements bàsics de la persona en el procés d'activació laboral. Així, Feina amb cor segueix caminant per continuar ajudant a les persones a construir una vida digna.

Càritas Diocesana de Barcelona inaugura la casa d'acollida Mossèn Pere Oliveras, que acollirà a setze persones en situació de vulnerabilitat

Barcelona, 24 de març de 2019

- El Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella, ha inaugurat i beneït la nova casa d'acollida, que vol donar resposta a l'emergència habitacional que es viu a Barcelona.

- La casa d'acollida, situada al costat de la Parròquia de Santa Maria de Sants, porta el nom de Mossèn Pere Oliveras, un figura molt arrelada al barri de Sants pel seu treball amb persones en risc d'exclusió social.

- Les setze places d'aquest nou centre se sumen a les 1.351 actuals que Càritas Diocesana de Barcelona té al conjunt de la diòcesi, i que estan repartides en 335 pisos unifamiliars, 31 centres residencials i 25 pisos compartits

Càritas Diocesana de Barcelona ha inaugurat la casa d'acollida Mossèn Pere Oliveras, un projecte que vol donar resposta a la difícil situació que viuen les persones vulnerables a l'hora d'accedir a un habitatge. La casa d'acollida, que es troba al bell mig del barri de Sants de Barcelona, acollirà i acompanyarà a setze persones en risc d'exclusió social.

Durant la inauguració del centre, Mn. Josep Lluís Socias, rector de la Parròquia de Santa Maria de Sants ha agraït la feina de les persones que han fet possible aquest projecte, en especial aquelles que van treballar al costat de Mossèn Pere Oliveras. "Mossèn Pere era una persona molt sensible a les problemàtiques socials, i aquest centre vol ser un homenatge a la seva tasca", ha destacat Mn. Socias.

En nom de la Conselleria de Justícia, Amand Calderó ha agraït la feina de Càritas, i ha destacat que la suma en favor de les causes socials donen sentit a la humanitat. "Al centre de la nostra acció hem de situar-hi la persona, i cal treballar per una societat més justa i igualitària. Acompanyar és la paraula clau per construir un país més integrador", ha indicat Calderó.

Per cloure la inauguració, el Cardenal Arquebisbe de Barcelona i president de Càritas Diocesana de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella, ha procedit a beneir el centre. Omella ha destacat que amb projectes com aquest es referma la importància de donar una segona oportunitat a les persones, cosa que és essencial perquè puguin reinserir-se a la societat. D'altra banda, el Cardenal ha volgut fer arribar un missatge a la comunitat, afirmant que és necessària una societat acollidora, que pugui facilitar, donar eines, i reconèixer el millor de cada persona per reconduir la seva vida.

Finalment, Omella ha fet una crida a les institucions públiques, afirmant que són les que han d'assegurar que les persones disposin d'oportunitats. Tanmateix, Omella ha indicat que l'administració necessita la complicitat de les entitats socials per fer-lo possible, i que la casa d'acollida Mossèn Pere Oliveras n'és un bon exemple. "Aquest projecte és la mostra que som una Església acollidora i amb vocació de servei cap als més vulnerables", ha conclòs l'Arquebisbe.

L'Informe CIE 2018 denuncia l'increment de menors internats

Barcelona, 6 de juny de 2019

El Servei Jesuïta a Migrants (SJM) ha presentat a Barcelona l'Informe CIE 2018 titulat 'Discriminació d'origen'. El SJM presenta anualment aquest informe. Aquest recull tant les dades oficials provinents del Ministeri de l'Interior com aquelles que els voluntaris i les voluntàries observen en les seves visites a les persones internades.

Precisament a ells i a elles ha començat agraïnt la seva tasca Maria del Carmen de la Fuente, coordinadora del Servei Jesuïta a Migrants. Sense els més de 50 voluntaris i voluntàries de les diferents entitats del SJM. Aquells que visiten els CIE de Barcelona, Madrid, València, Algesires i Tarifa, aquest informe no seria possible. I ha continuat: "l'informe és el que nosaltres hem vist que passa als CIE. Un relat que segurament no és complert però que és el relat del que hem vist i sentit.

Dos terços dels internats del Marroc i Algèria

Pep Buades, director de la Asociación Claver de Sevilla i autor de l'informe, ha anat desgranant per la seva part, alguns dels elements més significatius del seu contingut. Per exemple ha explicat que el títol 'Discriminació d'origen' es deu al fet que "Dos terços dels internats als CIE espanyols provenen de dues nacionalitats: el Marroc (35,66%) i Algèria (31,99%)". Buades, tot i reconèixer que ha disminuït el nombre d'internaments durant el 2018, ha explicat que s'han mantingut en canvi les vulneracions essencials detectades cada any.

Preocupant resulta l'increment del nombre de menors internats al CIE, tant els reconeguts oficialment pel govern espanyol (89 menors el 2018 sobre els 48 del 2017) com també per aquells detectats com a probables pels voluntaris que visiten aquests centres. L'autor de l'informe finalment ha destacat la tasca que fa el SJM de treball conjunt amb aquests tres actors: societat civil, jutjats de vigilància i Defensor del Pueblo. Una tasca que ha valorat com a molt positiva.

Posant el focus en les dades del CIE de Barcelona; ha parlat Margarita García O'Meany, coordinadora del grup de visites de la Fundació Migra Studium. La coordinadora del projecte ha posat l'accent en les vulneracions observades de drets fonamentals com el de disposar de servei d'interpretació i de traducció, i en la mateixa línia que l'exposició anterior ha lamentat l'augment de la presència de possibles menors en el Centre d'Internament de Zona Franca.

La indefensió dels menors

Una de les tasques que recull l'informe és la tasca que realitza el SJM en relació a la defensa jurídica. Josetxo Ordóñez, advocat i assessor jurídic del programa CIE de Barcelona ha explicat les diverses accions de defensa que ha realitzat durant el 2018. Josetxo ha lamentat la resistència per part dels jutjats al fet que Migra Studium pugui actuar davant els tribunals en nom dels interns o en la defensa dels seus drets. Aquest fet ha denunciat, genera una dramàtica indefensió jurídica en les persones internades.

Finalment ha parlat Pilar Pavia, voluntària de la Fundació, i una de les persones que més coneix el CIE de Barcelona a través de les seves visites. Pilar ha parlat de rostres i casos concrets que hi ha darrera algunes de les dades de l'informe. En un dels moments ha relatat la indefensió que suposa pels menors compartir espais amb els adults. I ha explicat que alguns interns s'han arribat a autolesionar pensant que d'aquesta manera serien alliberats.

Al final de l'acte Pep Buades ha conclòs que sobretot els CIE són ineficaços per la tasca que tenen encomanada. Aquesta ineficàcia acaba provocant un patiment inútil i arbitrari en les 7.855 persones internades durant el 2018.

La Mare de Déu del Carme surt en processó pel front marítim de Barcelona amb el lema «La Mar és casa nostra, cuidem-la»

Barcelona, 13 de juliol de 2019

Un cop més, la Mare de Déu ha tornat en processó pel barri mariner de Barcelona. Aquest 13 de juliol, cap als volts de les cinc de la tarda, tots els devots esperaven un any més, amb cants i balls, la sortida de la Mare de Déu a la plaça de la Barceloneta, per iniciar la tradicional celebració.

Enguany, ha comptat amb la participació del bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sergi Gordo, que per primera vegada va presidir aquesta festa tan popular entre la gent de mar. Sota el lema: «La mar és casa nostra, cuidem-la», el bisbe va recordar que és la Mare de Déu del Carme, «qui ens ensenya a mirar amb misericòrdia aquells que pateixen al mar».

Processó

Els pescadors, mariners, treballadors i familiars de la zona portuària es van afegir a la processó. Un moment per demanar la protecció del gronxador marí, influenciat pel temporal i la tramuntana.

Després de la caminada pel passeig marítim, a pas lent, en direcció al moll dels pescadors, la comitiva va aturar-se per navegar a alta mar. Tots es van distribuir a les diferents embarcacions de pesca. També alguna golondrina que es va oferir per assegurar que tots poguessin gaudir de la travessia amb la Mare de Déu. Santa Missa

Un cop a terra ferma, va tenir lloc la Santa Missa, presidida pel bisbe auxiliar, i concelebrada per altres preveres de l'arxiprestat. No hi va faltar, el diaca Ricard Rodríguez, representant de l'Apostolat del Mar de l'Arxiprestat de Barcelona i del centre Stella Maris, que vetlla pel benestar dels mariners durant l'any.

Al·ludint a aquesta necessitat de vetllar per l'altre, el bisbe Sergi va subratllar com la Mare de Déu ens crida a fer aquesta atenció al nostre germà. «Aprenguem de la nostra Mare què suposa ser fill i que suposa ser germà, que la vida de l'altre no ens ha de ser indiferent», explicava el bisbe. Així, fent referència a la Paraula del Bon Samarità, explicava la necessitat d'aturar-nos per atendre aquell que pateix.

Atendre el germà

En aquest sentit, va recordar unes paraules de Martin Luther King que deia: «no em de pensar que ens passarà a nosaltres si ens aturem, sinó que li passarà a l'altre si m'aturo».

El bisbe Sergi va referir-se a totes aquelles persones que moren a la nostra mar. «Tant de bo el nostre cor bategués al ritme del de la Mare de Déu – exposava el bisbe- un cor que batega per allò que li passarà a l'altre si no l'atenem». «No cal fer-ho tot, però sí aturar-nos. On no arribi un arribarà l'altre», explicava. Així, subratllant l'eix del Pla Pastoral va dir, que «la fraternitat ha de ser compartida. i li demanem avui al senyor pel mar. La mar és casa nostra».

«Fem del mar la nostra llar», va animar. Així, confiant en el Senyor que ens condueix per alta mar. En aquesta línia, va destacar que «qui porta la barca de l'Església és Ell». «Per això hem de confiar amb la ruta que ens marca», va afegir.

Després de pregar per totes les vides perdudes al mar, van deixar la corona de flors a l'aigua, en record seu.

Montse Punsoda
Fotografies: Ramon Ripoll

Donar esperança 28 de juny de 2019

“Que difícil es donar esperança en el nostre món, des de la delegació de Pastoral Social i Caritativa ens proposem ser portadors d’esperança”.

Aquesta idea podria ser el resum de la vigília que es va celebrar el 28 de juny de 2019 a Sant Pau del Camp. Ens vam reunir més de cent persones per tal de compartir una estona de pregària acompanyats per “Brotos de Olivo” (www.brotosdeolivo.es) que ens van ajudar amb la seva experiència de vida a aprofundir en els testimonis que van compartir. Les persones que ens van donar el seu testimoni ens van parlar d’esperança, de les dificultats que pateixen però que amb l’ajuda dels altres estan començant a sortir endavant.

ALBERTO ens va explicar els temps que havia estat vivint en el carrer i de lo difícil que es sortir.

GAEL I AXEL ens van explicar que ells no pensaven que estarien mai a la presó, que trobaven molt a faltar la família, que trobaven a faltar poder caminar pel carrer,

IBRAHIM un menor d’edat que ha deixat el seu país en la cerca d’una oportunitat i quan va arribar es va trobar amb moltes dificultats.

SAREB una noia que havia vingut enganyada a aquest país amb la promesa d’un treball i no es va complir.

Tots quatre testimonis ens van explicar les dificultats que havien tingut, havien vingut amb molta esperança i a l’arribar la van perdre. Però quan pitjor estaven llavors va apareixer una persona, una entitat, una comunitat que els va ajudar a sortir de la situació i comencen a recuperar l’esperança.

Tot recordant una de les cançons de Brotos de Olivo. “Ni la mort ni la vida, ni els àngels ni les potències, ni el present ni el futur, ni els poders, ni el món de dalt ni el de sota, ni res de l’univers creat no ens podrà separar de l’amor de Déu” Rm 8, 38. Res ens podrà separar de l’amor de Déu i de l’esperança que nosaltres hem de transmetre cada dia.

Gloria Carrizosa
Secretariat pels marginats

Assemblea de final de curs de voluntaris del SEPAP

Barcelona, 15 de juny de 2019

El dissabte 15 de juny, es va celebrar a Sant Pau del Camp la tradicional Assemblea de final de curs de voluntaris del SEPAP.

Després d'una pregària inicial en José Mª Carod va explicar quin és el recorregut que ha de fer una persona per entrar com a voluntari al SEPAP (contacte, entrevista, curs de 7h de formació inicial, integració en una capellania i acompanyament, curs de 20h de la Generalitat pels voluntaris socials i finalment trobada de nous voluntaris).

A continuació explicà el procès detalladament, la necessitat de que tothom interessat en fer un voluntariat penitenciari llegeixi abans de començar els documents del web (ideari, carta del voluntari, àmbits d'actuació Penitenciària i el

Vademecum). Com és l'entrevista, el curs de 7h de formació inicial, la necessitat de fer un acompanyament quan s'entra al centre penitenciari per saber què fer si sorgeix un problema. La formació permanent que es fa sobretot en les trobades d'inici de curs (3r dissabte d'octubre), de Catalunya (1r dissabte de març) i de final de curs (a mitjans de juny) i les reunions de programació i avaluació de cada capellania (de 2 a 4 per curs). Finalment hi ha una jornada de formació de com tractar les persones vulnerables que es fa el darrer dissabte de gener.

També presentà les estadístiques de 2018 de la Pastoral Penitenciària de la Conferència Episcopal Espanyola on es feia palesa tota la feina que fan les persones vinculades a la Pastoral Penitenciària i que en conjunt és un gran volum.

Després de compartir un petit esmorzar, es van distribuir per grups per tal de recollir els errors més comuns del voluntariat de presons i les seves conseqüències per tal de recollir-los. Aquesta recopilació servirà per la formació dels nous voluntaris.

Vàrem acabar amb la celebració de l'Eucaristia en la que ens acompanyà a presidir Mn. Joan Costa, Delegat de Pastoral Social i Caritativa. Finalment férem una fotografia de tots junts.

OCTUBRE 2019

6.- Celebració diocesana de la Jornada mundial del migrant i el refugiat. Organitza el Secretariat de Pastoral amb migrants a la Parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida 10h

7.- Reunió del Consell de Capellans (11.00 h) i del Consell Permanent a les 19.00 h del SEPAP

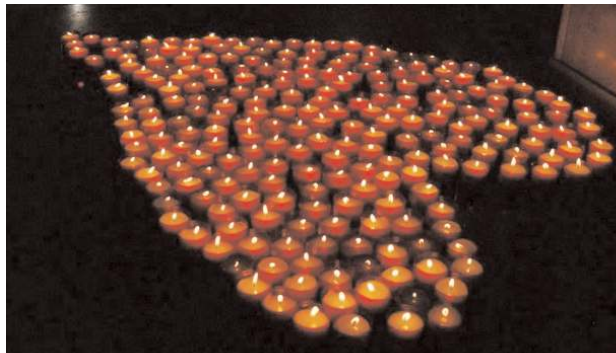
14.- Acte inaugural del curs 2019-2020 de Càritas Barcelona. Informe FOESSA sobre pobresa i desenvolupament social a Barcelona. Seminari Conciliar de Barcelona 17h.

15-17.- XXVIII Jornades de capellans de Pastoral Penitenciària de Espanya a Madrid

17.- Reunió de la Plataforma d'entitats cristianes amb els immigrants. Sant Pau del Camp 16,30h

19.- Trobada d'inici de curs dels voluntaris del SEPAP de Barcelona (Sant Pau del Camp, de 9:30 a 13:30).

30.- Sessió informativa sobre el voluntariat a Càritas Diocesana de Barcelona a les 19,30h (Plaça nova)

NOVEMBRE 2019:

2.- Celebració de la festa de difunts del Secretariat pels marginats.(Us informarem més endavant)

4.-Reunió del Consell de Capellans de Pastoral Penitenciària de Catalunya (11.00 h).

5.- XXXII Jornades de la gent de mar: Taula rodona "La importància de la salut mental i física de les tripulacions a bord dels vaixells". Us informarem del lloc i hora més endavant.Organitzades per Apostolat del Mar

6.-9è Cicle de Reflexions entorn del voluntariat – I tú què hi dius? Digues Prou!, organitzat per Càritas Diocesana de Barcelona al Seminari Conciliar de Barcelona a les 17h.

7.- XXXII Jornades de la gent de mar: Celebració interreligiosa a la tarda.

9.- Curs de 7 hores d'iniciació per a nous voluntaris del SEPAP a les 10 h. (l'horari serà de 10 a 17h)

9.- XXXII Jornades de la gent de mar: Jornada esportiva durant el matí.

17.- Celebració diocesana de la Jornada mundial dels pobres de la Delegació de Pastoral Social i Caritativa.

18.- Curs bàsic de voluntariat social (18 i 25 de novembre i 2 de desembre)17 a 20h. Organitza Càritas Diocesana de Barcelona. Inscripció 10euros-20 places.

21.- Reunió de la Plataforma d'entitats cristianes amb els immigrants. Sant Pau del Camp 16,30h

DESEMBRE 2019:

2.- Reunió del Consell de Capellans i Consell Permanent a les 19.30h del SEPAP.

3.- Sessió informativa sobre el voluntariat a Càritas Diocesana de Barcelona a les 10,30h (Plaça nova)

9.- Pregària del SEPAP (Locals dels Mercedaris de Plaça Castella, 5) a les 20h

11.-9è Cicle de Reflexions entorn del voluntariat – Pregària d'Advent. Espera esperançada, organitzat per Càritas Diocesana de Barcelona al Seminari Conciliar de Barcelona a les 17h.

19.- Reunió de la Plataforma d'entitats cristianes amb els immigrants. Sant Pau del Camp 16,30h

L'AIXECA'T EN PDF

Per tots aquells que volgueu rebre el nostre butlletí via e-mail, ens podeu fer arribar un correu electrònic a la nostra adreça i us el farem arribar:

psocial@arqbcn.cat

SUMARI

- Pastoral amb migrants (p. 2-3)
- Pastoral de trànsit (p. 4)
- Apostolat del mar (p. 5)
- Càritas diocesana de Barcelona (p. 6-7)
- Pastoral amb migrants
- Apostolat del mar (p. 9)
- Pastoral social i caritativa (p.10)
- Pastoral penitenciària (p. 11)
- Agenda (p. 12)

web de "Caminem Junts en la diversitat":

<http://caminemjuntsenladiversitat.blogspot.com/>

www.pastoralsocial.cat

Web de la
Delegació de
pastoral social i
caritativa